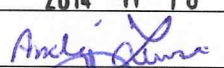

INSTRUKCJA BHP – PRZY PRACACH LABORATORYJNYCH 19/BHP

Nr wydania: 1		Data wydania: 2014 -11- 16		Strona: 1 z 6	
Opracował:	Specjalista ds. BHP: Andrzej Zimoch	Podpisy:			
Sprawdził:	Kierownik DAT: Łukasz Gawliński				
Zatwierdził:	Dyrektor ICHPW:				
Rodzaj egzemplarza:	☒ Wewnętrzny	☐ Informacyjny	Nadzorowany nr:		1/...
Adresat dokumentu:	Pracownicy zatrudnieni na przedmiotowym stanowisku lub przy pracach opisanych w instrukcji				
Ewidencja zmian w dokumencie: <i>(należy podać numer zmiany, punkty w których wprowadzono zmiany oraz charakter zmian)</i>					
Nr zmiany	Punkt	Charakter zmiany			

18/BHP

Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy dotycząca wymagań i pracy w laboratoriumWydanie
IData wydania
25.01.2015

Data nowelizacji

Strona / stron
2 z 5

Numer egz.

1 CEL INSTRUKCJI

Instrukcja ma na celu zapoznać pracownika z obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w Instytucie Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu. Niniejsza instrukcja nie ujmuje wyczerpująco wszystkich szczegółów, lecz reguluje tylko podstawowe czynności, co nie zwalnia pracownika od przestrzegania przepisów BHP.

2 PRZEDMIOT INSTRUKCJI

Przedmiotem instrukcji są zasady i przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania prac laboratoryjnych. Poza czynnościami określonymi w niniejszej instrukcji, pracownik obowiązany jest także do wykonywania czynności innych niż tu wymienione, jeżeli nie przekraczają one posiadanych przez niego kwalifikacji, przy czym ocena kwalifikacji należy do przełożonego.

3 ZAKRES OBOWIĄZYWANIA

Instrukcja obowiązuje wszystkich pracowników ICHPW w Zabrzu zatrudnionych na przedmiotowym stanowisku pracy lub przy pracach opisanych w instrukcji.

4 ZAGADNIENIA BHP**4.1. Postanowienia ogólne**

Budynek lub wydzielona część, w której znajduje się laboratorium powinien odpowiadać określonym wymogom zapewniającym pracownikom bezpieczne i higieniczne warunki pracy.

1. Ze wszystkich pomieszczeń laboratorium, w których mogą przebywać pracownicy, powinny być wyznaczone drogi ewakuacyjne, umożliwiające szybkie ich wydostanie się na otwartą przestrzeń.
2. Laboratorium musi być wyposażone w instalacje, zabezpieczone przed niszczącym działaniem chemikaliów, wymagane przy pracach laboratoryjnych.
3. Instalacje i urządzenia laboratoryjne powinny być tak wykonane, aby w czasie eksploatacji nie narażały pracowników na porażenie prądem elektrycznym, nie stanowiły zagrożenia pożarowego i wybuchowego oraz nie powodowały innych szkodliwych skutków.
4. Laboratorium należy wyposażyć w urządzenia zapobiegające zanieczyszczeniu lub skażeniu powietrza, gruntu oraz wód substancjami chemicznymi - zgodnie z ustaleniami z właściwym państwowym inspektorem sanitarnym.
5. W pomieszczeniach laboratorium, w których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia (np. hałas, promieniowanie, gazy, pyły, pary) powinny być:
 - wykonane rozwiązania techniczne uniemożliwiające przedostawanie się tych czynników do innych pomieszczeń,
 - zainstalowane hermetyczne urządzenia lub ich części,
 - zainstalowana wentylacja mechaniczna nawiewno-wyciągowa, gwarantująca wymianę powietrza co najmniej w granicach nie przekraczających wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń tych substancji,
6. Ściany i sufity pomieszczeń muszą być przystosowane do łatwego oczyszczenia lub

	18/BHP		Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy dotycząca wymagań i pracy w laboratorium		
	Wydanie I	Data wydania 25.01.2015	Data nowelizacji	Strona / stron 3 z 5	Numer egz.

zmywania.

7. Podłogi powinny być równe, nie pyłące, przystosowane do łatwego utrzymania w czystości.
8. Na każdego pracownika w laboratorium powinno przypadać 2 m kw. wolnej powierzchni pomieszczenia o wysokości nie niższej niż 3,3 m.
9. Oświetlenie musi być dostosowane do rodzaju wykonywanych prac oraz powinno spełniać wymagania PN.
10. Pomieszczenia laboratorium należy zabezpieczyć przed niekontrolowaną emisją ciepła oraz przed napływem chłodnego powietrza. Temperatura w pracowniach nie powinna być niższa niż 18°C.
11. Pomieszczenia nie mogą być zamykane w sposób uniemożliwiający wyjście z nich.
12. Stanowiska laboratoryjne należy tak zorganizować, ażeby zapewniały bezpieczne przeprowadzenie badań. Do każdego stanowiska pracy należy zapewnić bezpieczne dojście.
13. Jeśli wykonywana praca nie wymaga stałe pozycji stojącej trzeba pracownikom zapewnić możliwość siedzenia.
14. Właściwa organizacja pracy w laboratorium zobowiązuje do każdorazowego określenia osób odpowiedzialnych za daną pracę. W każdym przypadku praca powinna być nadzorowana.
15. Przy wykonywaniu po raz pierwszy nieznanego dotychczas procesu szczególnie niebezpiecznego, należy określić szczegółowe wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy.
16. Pracownik prowadzący reakcję ma obowiązek:
 - zabezpieczenia się w środki ochrony indywidualnej, odpowiednie do rodzaju i poziomu zagrożeń w laboratorium ,
 - dokładnego zaznajomienia się z teoretycznymi możliwościami jej przebiegu,
 - przedsięwzięcia wszystkich środków ostrożności na wypadek niepożądanego przebiegu procesu,
 - przygotowania substancji neutralizujących oraz wody do splukania rozlanej zawartości aparatury,
 - przygotowania środków gaśniczych.
17. W pomieszczeniu pracy laboratorium, w którym zatrudniona jest tylko jedna osoba, a w sytuacji awaryjnej mogą wystąpić zagrożenia dla zdrowia, należy wprowadzić obowiązek meldowania się jej w ustalony sposób.
18. Bezwzględnie należy przeprowadzać systematyczne kontrole stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w laboratorium. Rejestrować nieprawidłowości i metody ich usuwania.
19. W pracowni obowiązuje bezwzględny nakaz utrzymywania czystości i porządku. Wszystkie narzędzia i przedmioty wykorzystywane do pracy muszą znajdować się w wyznaczonych miejscach.
20. Materiały niebezpieczne należy przechowywać w miejscach i opakowaniach przeznaczonych do tego celu i odpowiednio oznakowanych
21. Odczynniki chemiczne i materiały o nieznanymi właściwościami mogą być stosowane tylko w warunkach laboratoryjnych do celów badawczych i doświadczalnych.
22. Do przemieszczania materiałów chemicznych trzeba stosować właściwe środki transportu. Wózki do przewozu butli z gazami, kwasami, lub innymi żrącymi cieczami powinny być wyposażone w specjalne urządzenia zabezpieczające.
23. Do prac laboratoryjnych winno się używać wyrobów ze szkła i tworzyw, które gwarantują wysoką jakość i bezpieczeństwo pracy.

	18/BHP		Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy dotycząca wymagań i pracy w laboratorium		
	Wydanie I	Data wydania 25.01.2015	Data nowelizacji	Strona / stron 4 z 5	Numer egz.

24. Przy myciu szkła laboratoryjnego i używaniu różnych środków czyszczących muszą być stosowane rękawice ochronne i fartuch kwasoodporny.
25. Przy przeprowadzaniu reakcji chemicznych, podczas których mogą wytworzyć się gazy, należy zadbać o szczelność aparatury. Na drzwiach do danej pracowni umieścić ostrzegawczy napis.
26. Przy pracach z kwasami nakazuje się zabezpieczenie pracownika za pomocą rękawic, fartucha kwasoodpornego i ochronę oczu poprzez zastosowanie okularów ochronnych. Należy pamiętać o zasadzie **Przy rozcieńczaniu należy wlewać kwas do wody, nie na odwrót.**
27. Reakcje pod zwiększonym lub zmniejszonym ciśnieniem np. przy destylacji próżniowej prowadzić zawsze w okularach lub maskach ochronnych.
28. Ekstrakcję winno przeprowadzać się z dala od źródeł otwartego ognia, a w przypadku łatwo palnych rozpuszczalników jak np. eter, z dala od przedmiotów silnie rozgrzanych.
29. Każdy pracownik bezwzględnie zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić przełożonego o zauważonych nieprawidłowościach. W razie zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego trzeba natychmiast ostrzec współpracowników, a także inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożenia o grożącym im niebezpieczeństwie.
30. Osoby odpowiedzialne za przebieg wykonywanych prac oraz właściwą eksploatację urządzeń są zobowiązane do podjęcia działań celem bezzwłocznego usunięcia nieprawidłowości, a także do zgłaszania naprawy uszkodzonych elementów urządzeń.
31. Wszelkie maszyny i urządzenia techniczne w laboratorium (urządzenia do rozdrabniania, palniki gazowe, autoklawy, butle) powinny spełniać wymagania bhp oraz PN, natomiast sprzęt, maszyny i urządzenia techniczne podlegające dozorowi technicznemu, powinny mieć odpowiednie dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.
32. Każdy pracownik laboratorium musi mieć:
 - odpowiednie kwalifikacje przewidziane dla zajmowanego stanowiska,
 - aktualne orzeczenie lekarskie lekarza medycyny pracy o dopuszczeniu do określonej pracy,
 - przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (wstępne ogólne i stanowiskowe).
33. Pracownicy laboratorium muszą być, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, wyposażeni w odzież roboczą i odpowiedni sprzęt ochrony osobistej. Rodzaj odzieży roboczej i ochronnej uzależniony jest od rodzaju czynności wykonywanych przez pracownika w laboratorium.

Uwaga:

Przygotowywanie i spożywanie posiłków winno odbywać się w wydzielonym pomieszczeniu. Naczynia używane do celów spożywczych nie powinny być wykorzystywane w inny sposób, a także winny znacznie różnić się od naczyń laboratoryjnych.

Laboratorium musi być odpowiednio zaopatrzone w:

- sprzęt przeciwpożarowy wraz z instrukcją jego obsługi,
- dobrze wyposażoną apteczkę pierwszej pomocy.

5 ZAGADNIENIA PPOŻ

Obowiązki pracownika w zakresie zapobiegania i gaszenia pożarów określa obowiązująca Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego.

- 6.1. nakłada się na pracowników obowiązek dokładnej znajomości Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego obiektów, w których wykonywane są prace,

18/BHP

Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy dotycząca wymagań i pracy w laboratoriumWydanie
IData wydania
25.01.2015

Data nowelizacji

Strona / stron
5 z 5

Numer egz.

- 6.2. nakłada się na pracowników znajomości zasad i sposobów postępowania na wypadek pożaru oraz zasad alarmowania Straży Pożarnej,
- 6.3. pracownik powinien przestrzegać, aby drogi ewakuacyjne, drogi ppoż. i dojścia do sprzętu ppoż. miały dogodne dojścia i nie były zastawione,
- 6.4. pracownik powinien znać przeznaczenie podręcznego sprzętu ppoż. i posiadać umiejętności jego obsługi oraz znać jego rozmieszczenie,
- 6.5. pracownik powinien zgłaszać przełożonemu o każdorazowym użyciu sprzętu ppoż.,
- 6.6. pracownik powinien zgłaszać przełożonemu wszelkie uszkodzenia maszyn i urządzeń elektrycznych mogących być przyczyną powstania pożaru,

6 ZABURZENIA RUCHOWE I AWARIE

Szczegółowe obowiązki pracownika określa obowiązująca Instrukcja postępowania w pożaru oraz Instrukcja postępowania w razie zaistnienia wypadku 16/BHP.

- 7.1. bezwzględnie należy udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym,
- 7.2. o wadach lub uszkodzeniach frezarki należy niezwłocznie zawiadomić przełożonego,
- 7.3. frezarka, której uszkodzenie stwierdzono w czasie pracy, powinna być niezwłocznie zatrzymana i odpowiednio oznakowana „Uwaga awaria”,
- 7.4. każdy zaistniały wypadek przy pracy zgłaszać swojemu przełożonemu, a stanowisko pracy pozostawić w takim stanie, w jakim nastąpił wypadek.

7 PODSTAWA PRAWNA

- 7.1 instrukcja zgodna z wymaganiami prawnymi – aktami prawnymi zawartymi w „Rejestrze wymagań prawnych”.

